

Fremtidens revisor

Statsautorisert revisor
Ingebrigt G. Hisdal
Styreleder i Revisorforeningen

Tiden er inne for at profesjonen tar en mer aktiv rolle i hvordan fremtidens revisjon bør utføres og kommuniseres. Vi må ta tilbake rollen som pådriver for nye ideer som kan føre til bedre og mer relevant rapportering fra foretakene innen både privat og offentlig sektor.

Den europeiske revisororganisasjonen, Federation of European Accountants (FEE), publiserte i februar i år et høringsdokument med tittelen The Future of Audit and Assurance. Hensikten med dokumentet er å bidra til en debatt som kan være med å sette retningen for utviklingen av revisoryrket og innholdet i revisjon og andre tjenester knyttet til bekrefteelser og kvalitetssikring av økonomisk og ikke-økonomisk informasjon. Initiativet fra FEE er også en erkjennelse av at profesjonen bør ta en proaktiv rolle i utviklingen av revisjon og tilknyttede tjenester.

I etterkant

Mange av endringene som har preget profesjonen de siste 15 årene, herunder EUs nye krav om firmarotasjon etc. for revisjon av børsnoterte selskaper, er kommet i kjølvannet av enkeltstående finansskandaler og større globale finanskriser. Vi må nok konstatere at profesjonens bidrag til å innføre endringer i for stor grad har vært forsøk på å svare på kritikk fra omverdenen. Vi har i for liten grad fremmet endringer som følge av en proaktiv selvkritisk holdning til morgendagens krav til bekrefteelser og kvalitetssikring av foretakenes informasjon og prosesser.

En konstruktiv debatt om veien videre

Formålet med FEEs høringsdokument er ikke å komme med konkrete svar på utfordringene vi står overfor, men å stille en del spørsmål som forhåpentligvis kan bidra til en konstruktiv debatt om veien videre. Det er viktig at dette ikke kun ender opp som en intern prosess i profesjonen, men at vi klarer å engasjere forskjellige brukergrupper som produsenter, akademiske miljøer, regulatoriske myndigheter og andre brukergrupper. At revisorprofesjonen er strengt regulert, viser hvor viktig bransjen er for å bidra til tillit innen både privat og offentlig virksomhet. Tillit er

helt avgjørende for en effektiv ressursbruk, og bør derfor motivere de forskjellige interessegruppene til å delta i debatten om fremtidens revisor og innholdet i våre tjenester.

Hvordan bidrar rammeverket?

Et av de spørsmålene som stilles i høringsdokumentet, er om de endringene som har skjedd i de internasjonale revisjonsstandardene i løpet av de siste årene har bidratt til å øke revisjonskvaliteten, eller om standardene i sin nåværende form ikke bidrar til nødvendig grad av nyttenkning og fornyelse.

Vi skal være stolte av at vi er den eneste profesjonen i verden som har et internasjonalt rammeverk som angir hvordan vi skal utføre ekstern revisjon og andre beslektede tjenester. På den annen side er det betimelig å stille spørsmål om standardene slik de fremstår i dag er blitt for regelbaserte og om etterlevelsen preges av for mye «tick the box»-eksersis på bekostning av substans.

Is an audit an audit?

En annen innvending, som blant annet er reist fra de nordiske revisorforeningene i regi av Nordisk Revisorforbund, er at standardene ikke i tilstrekkelig grad er tilpasset revisjon av foretak i SMB-markedet. Det har vist seg krevende å få gehør for at «an audit is not an audit», men i løpet av den siste tiden er det flere sentrale aktører i bransjen, også utenfor Norden, som stiller spørsmålet om kanskje «an audit is not an audit»? Det skal bli interessant å følge med på initiativet som de nordiske revisorforeningene har igangsatt for å se om det er mulig å utarbeide internasjonale revisjonsstandarder tilpasset revisjon av ikke-børsnoterte foretak i SMB-markedet. I et lengre perspektiv må vi klare å etablere en revisjonstjeneste for denne delen av markedet som vurderes som verdifull og rele-

vant, uavhengig av lovbestemt revisjonsplikt eller ikke.

Nødvendige kvalifikasjoner

Kompetansekravene til fremtidens revisor er et annet tema i som berøres i høringsdokumentet. Det fokuseres i den forbindelse spesielt på hvor viktig en effektiv bruk av informasjonsteknologi vil være for utførelse av fremtidens revisjon. Det er en observasjon det er ganske enkelt å være enig i. På den annen side, morgendagens revisor må som følge av stadig raskere endringer i næringslivet forstå de faktorene som påvirker fremtidsutsiktene for eksisterende virksomheter og bransjer. Han må også forstå hvordan nye produkter og tjenester skapes. En utdanning på masternivå som skaper en god virksomhetsforståelse både i et kort og i et lengre perspektiv, også når det gjelder samspillet mellom privat og offentlig sektor, vil etter min oppfatning bli enda viktigere enn i dag som et grunnlag for inntreden i profesjonen.

Andre forventninger til revisors kommunikasjon

I løpet av få år vil revisor for børsnoterte foretak måtte kommunisere resultatet av sitt arbeid i revisjonsberetningen på en annen måte enn i dag. Dette er sikkert bare begynnelsen på andre forventninger til revisors kommunikasjon overfor ledelse, styre og omverden, både med hensyn til form, innhold og frekvens. Disse og andre utviklings-trekk vil nødvendigvis påvirke kompetansekravene til fremtidens revisor. I denne sammenheng er det viktig med en konstruktiv dialog mellom bransje, relevante undervisningsinstitusjoner og myndigheter. Til syvende og sist vil jo utviklingen av revisoryrket være avhengig av at bransjen evner å rekruttere og beholde medarbeidere som ønsker å bidra til en utvikling som sikrer at revisjonens relevans styrkes i alle segmenter og i offentlig sektor.